EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 6.9.2023
COM(2023) 512 final

2023/0311 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se zavádí evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2023) 305 final} - {SWD(2023) 289 final} - {SWD(2023) 290 final} -
{SWD(2023) 291 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Evropská unie (EU) je založena na hodnotách lidské důstojnosti, svobody a dodržování lidských práv a zavázala se bojovat proti diskriminaci, včetně diskriminace na základě zdravotního postižení, jak je stanoveno ve Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU) a Listině základních práv (dále jen „Listina“).

Právo občanů EU svobodně se pohybovat a pobývat v Evropské unii je jedním z nejcennějších úspěchů EU a důležitým motorem jejího hospodářství.

Evropská unie a všechny její členské státy jsou smluvními stranami Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Účelem Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením je podporovat, chránit a zajišťovat plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod všemi osobami se zdravotním postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti. Úmluva o právech osob se zdravotním postižením obsahuje závazek států, které jsou její smluvní stranou, uznat právo osob se zdravotním postižením na svobodu pohybu na rovnoprávném základě s ostatními. Státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, se rovněž vyzývají, aby přijaly účinná opatření k zajištění co nejsamostatnější osobní mobility osob se zdravotním postižením, včetně usnadnění osobní mobility těchto osob způsobem a v čase dle jejich volby a za přijatelnou cenu.

Evropský pilíř sociálních práv, vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Evropskou komisí v Göteborgu dne 17. listopadu 2017[1], stanoví, že každý člověk bez ohledu na zdravotní postižení má právo na rovné zacházení a příležitosti, pokud jde o přístup ke zboží a službám dostupným veřejnosti (zásada 3). Kromě toho evropský pilíř sociálních práv uznává, že osoby se zdravotním postižením mají právo na služby, které jim umožní účast na životě společnosti (zásada 17). Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv odkazuje na významné překážky, kterým osoby se zdravotním postižením stále čelí a které jsou dále řešeny ve Strategii práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030.

Osobám se zdravotním postižením, jejichž status osoby se zdravotním postižením je posouzen a uznán příslušnými orgány členského státu, jsou často poskytovány zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení v přístupu k různým službám, činnostem a zařízením, a to i v případě, že jsou v daném členském státě poskytovány bezúplatně, ať už jsou poskytovány orgány veřejné správy, nebo soukromými hospodářskými subjekty, na základě vnitrostátních nebo místních pravidel / právních povinností, přičemž jsou často poskytovány dobrovolně (zejména soukromými hospodářskými subjekty).

Nejčastěji jsou zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení nabízeny nebo poskytovány v souvislosti s veřejnou a soukromou dopravou, parkovacími místy, kulturními akcemi (např. muzea), středisky nebo službami pro volný čas a sport, zábavními parky a cestovním ruchem. Mohou spočívat v bezplatném přístupu, snížených tarifech, snížených poplatcích nebo poplatcích za užívání zpoplatněných pozemních komunikací / mostů / tunelů, preferenčním přístupu, osobní asistenci, podpoře (např. přístup k Braillovu písmu, audioprůvodci), poskytování pomůcek, prodlouženém parkování nebo vyhrazených (parkovacích) místech[2]. Pokud jde o služby osobní dopravy, osobní asistenti nebo jiné osoby, které osoby se zdravotním postižením doprovázejí nebo jim pomáhají, mohou cestovat bezplatně nebo

[1] Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

[2] Další příklady viz příloha 6.4 Mapování služeb poskytujících preferenční podmínky v EU, posouzení dopadů, SWD(2023) 289.

mohou sedět, je-li to možné, vedle osoby se zdravotním postižením nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace[3]. Přednostní zacházení a zvláštní podmínky jsou nabízeny také při přístupu k činnostem nebo zařízením poskytovaným bezúplatně.

Osoby s uznaným statusem osoby se zdravotním postižením v členském státě bydliště, které cestují do jiného členského státu, však mohou mít potíže s přístupem ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení nabízeným nebo poskytovaným v navštíveném členském státě, často z důvodu neuznání jejich průkazu osob se zdravotním postižením nebo osvědčení o zdravotním postižení vydaného členským státem bydliště.

Vedle fyzických a jiných překážek v přístupu do veřejných i soukromých prostor jsou klíčovým faktorem vysoké cestovní náklady, které mnohé osoby se zdravotním postižením odrazují od cestování[4], protože tyto osoby zároveň mají specifické potřeby, kvůli kterým jsou jejich cestovní náklady vyšší než u osob bez zdravotního postižení[5]. Průzkum Eurostatu o osobách, které se neúčastní cestovního ruchu, potvrzuje u obecné populace, že finanční důvody jsou klíčovým argumentem, proč necestovat, a uvádí, že v roce 2019 se 44,83 % celkové populace neúčastnilo cestovního ruchu „z finančních důvodů“[6]. Osoby se zdravotním postižením jsou ohroženy chudobou více než osoby bez zdravotního postižení. Na úrovni EU bylo v roce 2021 ohroženo chudobou přibližně 21,1 % osob se zdravotním postižením starších 16 let ve srovnání s 14,9 % osob bez zdravotního postižení. U všech osob starších 16 let činil tento podíl 16,4 %.

Nutnost vypořádat se s právní nejistotou a případnými dodatečnými náklady může omezit možnosti osob se zdravotním postižením plně a účinně uplatňovat svá práva na volný pohyb.

Kromě toho pro mnoho osob se zdravotním postižením je soukromá automobilová doprava nejlepší nebo jedinou možností, jak se samostatně přemísťovat. Možnost osob se zdravotním postižením zaparkovat co nejblíže cíli jejich cesty a dostupnost vyhrazených nebo rozšířených parkovacích zařízení je pro podporu jejich samostatnosti klíčová a usnadňuje výkon práv na volný pohyb. Parkovací karta EU pro osoby se zdravotním postižením byla vytvořena na základě doporučení Rady, kterým byl v roce 1998 stanoven standardizovaný společný vzor/formát EU[7], a je jedním z nejviditelnějších a nejdůležitějších úspěchů politiky EU v oblasti zdravotního postižení. Je hojně využívána všemi členskými státy. Přesto se však držitelé karty při používání standardizovaného vzoru parkovací karty EU pro osoby se

---

3 Viz například čl. 23 odst. 1 písm. a) a b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 1).

4 Zjištění závěrečné zprávy založené na průzkumu zaměřeném na organizace občanské společnosti na úrovni EU; Shaw a Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey“ (Zdravotní postižení, dovolená a cestovní ruch ve Spojeném království: předběžný průzkum), 25(3) Tourism Management (2004) 397–403; Eugénia Lima Devile a Andreia Antunes Moura (2021), „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process“ (Cestování osob s tělesným postižením: omezení a vlivy v rozhodovacím procesu).

5 McKercher a Darcy (2018), „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities“ (Nové pojetí překážek v cestování osob se zdravotním postižením), Tourism Management Perspectives, 59–66.

6 Databáze Eurostatu, tour_dem_npsex. K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_dem_npsex/default/table?lang=en. Rok 2019 byl posledním rokem, pro který jsou tyto informace dostupné.

7 Doporučení Rady ze dne 4. června 1998 o parkovací kartě pro osoby se zdravotním postižením (98/376/ES), Úř. věst. L 167/25, 12.6.1998, upravené doporučením Rady ze dne 3. března 2008 v důsledku přistoupení Bulharské republiky, České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Rumunska, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. L 63/43, 7.3.2008).

zdravotním postižením setkávají s obtížemi, jako jsou nejasnosti ohledně přiznaných práv a omezené uznávání karty při cestách do jiných členských států, jakož i pokuty ukládané i při předložení parkovací karty EU nebo jejím viditelném vystavení. Kromě toho rozdíly mezi státy, pokud jde o formát a podobu parkovací karty EU pro osoby se zdravotním postižením, jakož i o její zavádění, brání jejímu používání, zvyšují (právní) nejistotu a vedou k riziku padělání nebo podvodných jednání, jakož i k problémům s prosazováním[8].

Tato iniciativa proto stanoví rámec, pravidla a společné podmínky, včetně společného standardizovaného vzoru, pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením jako doklad o uznaném statusu osoby se zdravotním postižením a evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením jako doklad o jejich uznaném právu na parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením („parkovací právo“). Cílem této iniciativy je ve všech členských státech podpořit přístup držitelů evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení za rovných podmínek, pokud jde o služby, činnosti a zařízení, včetně těch, které jsou poskytovány bezúplatně, a parkovací podmínky a zařízení.

Vzájemné uznávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením by mělo při cestování do jiného členského státu nebo při jeho návštěvě usnadnit a zaručit osobám se zdravotním postižením výkon jejich práv na zvláštní podmínky a/nebo přednostní zacházení nabízené soukromými hospodářskými subjekty nebo orgány veřejné správy za účelem přístupu ke službám, činnostem a zařízením, včetně případů, kdy jsou poskytovány bezúplatně, jakož i přístup k parkovacím podmínkám a zařízením vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením, a to bez diskriminace na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště, za stejných podmínek, jaké jsou stanoveny na základě vnitrostátních osvědčení, průkazů osob se zdravotním postižením nebo jiných formálních dokladů uznávajících jejich status osoby se zdravotním postižením, které vydaly příslušné orgány hostitelské země.

Vytvoření rámce pravidel a společných podmínek pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením pomůže zajistit účinnější a inkluzivnější účast a začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti.

Návrh na vytvoření evropského průkazu osob se zdravotním postižením je jednou ze stěžejních iniciativ Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030[9]:

„Komise do konce roku 2023 navrhne vytvoření evropského průkazu osob se zdravotním postižením za účelem jeho uznávání všemi členskými státy. Bude vycházet ze zkušeností z probíhajícího pilotního projektu týkajícího se evropského průkazu osob se zdravotním postižením v osmi členských státech a ze zkušeností týkajících se evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením.“

Záměr předložit návrh na evropský průkaz osob se zdravotním postižením byl rovněž uveden ve sdělení o konferenci o budoucnosti Evropy – *Přeměna vize na konkrétní opatření*[10] a zmínila se o něm předsedkyně von der Leyenová v kontextu svého projevu o stavu Unie v roce 2022[11]. Tato iniciativa je součástí pracovního programu Komise do roku 2023 – *Pevná a jednotná Unie*[12].

---

8 Další informace viz příloha 6.3 „Analýza zavádění parkovací karty EU pro osoby se zdravotním postižením“ posouzení dopadů, SWD(2023) 289.

9 COM(2021) 101.

10 COM(2022) 404 final, 17.6.2022, příloha, bod 5 Hodnoty a práva, právní stát a bezpečnost.

11 Stav Unie v roce 2022, prohlášení o záměru, Brusel, 14. září 2022.

12 COM(2022) 548 final, 18.10.2022, příloha 1 bod 43 pod názvem „Nový impuls pro evropskou demokracii“.

Evropský parlament vyzval k zavedení průkazu ve třech usneseních. Ve svém usnesení ze dne 18. června 2020 o Evropské strategii pro pomoc osobám se zdravotním postižením na období po roce 2020[13] požádal Komisi, aby rozšířila stávající pilotní projekt evropského průkazu osob se zdravotním postižením a zajistila, aby parkovací karta EU pro osoby se zdravotním postižením byla plně respektována ve všech členských státech. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 7. října 2021 o ochraně osob se zdravotním postižením prostřednictvím petic uvítal plán předložit iniciativu týkající se evropského průkazu osob se zdravotním postižením, který by byl uznáván ve všech členských státech, s cílem rozšířit pilotní projekty evropského průkazu osob se zdravotním postižením a vzorové parkovací karty EU pro osoby se zdravotním postižením[14]. Ve svém usnesení ze dne 13. prosince 2022 za stejná práva osob se zdravotním postižením[15] se vyslovil pro právně závaznou a ambiciózní iniciativu, která by zahrnovala celou řadu různých oblastí, a to i mimo rámec kultury, volného času a sportu.

Evropský hospodářský a sociální výbor rovněž přijal podpůrné průzkumné stanovisko[16] k evropskému průkazu osob se zdravotním postižením, v němž v souvislosti s parkovací kartou EU uznal význam aktualizace právních předpisů harmonizujících její vlastnosti, postupy vydávání a fungování.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tato iniciativa vychází ze dvou stávajících nástrojů.

Pokud jde o evropský průkaz osob se zdravotním postižením, návrh vychází ze souvisejícího **pilotního projektu**, rozšiřuje jeho působnost na všechny členské státy a zahrnuje širší okruh různých oblastí politiky, nejen služby, ale i činnosti a zařízení, včetně těch, které jsou poskytovány bezúplatně. Pilotní projekt probíhal na dobrovolném základě v osmi členských státech (Belgii, Estonsku, Finsku, Itálii, Kypru, Maltě, Rumunsku a Slovinsku) v letech 2016–2018 a zůstal v platnosti i po jeho skončení. Pilotní projekt poskytl společný formát průkazu pro vzájemné dobrovolné uznávání statusu osoby se zdravotním postižením (stanoveného v souladu s příslušnými vnitrostátními kritérii způsobilosti, pravidly, postupy a praxí) mezi osmi zúčastněnými členskými státy za účelem přístupu k výhodám a službám v oblasti kultury, volného času, sportu a v některých zemích i dopravy[17] při cestě do jedné ze zúčastněných zemí. Vnitrostátní poskytovatelé služeb by se v těchto odvětvích mohli k systému průkazu dobrovolně připojit. Balíček výhod poskytovaných v jednotlivých členských státech závisel na počtu a druhu zúčastněných poskytovatelů služeb. Po připojení k systému průkazu byli poskytovatelé služeb povinni nabízet stejné výhody, jaké poskytují svým státním příslušníkům se zdravotním postižením, také držitelům průkazu z jiných zúčastněných členských států. Členské státy musely vést evidenci služeb, které se k systému připojily, a pravidelně ji aktualizovat.

Pilotní projekt EU jasně prokázal výhody pro osoby se zdravotním postižením, pokud jde o přístup ke službám v oblasti kultury, volného času, sportu a v některých případech i dopravy, a o podporu jejich krátkodobého přeshraničního pohybu v EU. Studie z roku 2021, která posuzuje provádění pilotní akce týkající se evropského průkazu osob se zdravotním

[13] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0156_CS.html

[14] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0414_CS.pdf

[15] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_CS.html

[16] SOC/765, 27/04/2024.

[17] Soukromá doprava (CY, FI a MT) nebo veřejná doprava (FI a SI).

postižením a souvisejících výhod[18], navíc potvrdila přidanou hodnotu průkazu pro EU a dospěla k závěru, že existuje potenciál pro rozsáhlejší opatření.

V porovnání s pilotním projektem (který uváděl čtyři zahrnutá odvětví a obsahoval (na vnitrostátní úrovni) vypracované seznamy „zúčastněných poskytovatelů“ ve veřejné databázi) jsou základní odůvodnění/logika tohoto legislativního návrhu odlišné. Cílem tohoto legislativního návrhu, který stanoví vzájemné uznávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením ve všech členských státech, je poskytnout za stejných podmínek držitelům průkazu, kteří cestují do jiného členského státu nebo jej navštěvují, přístup ke stávajícím zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení v souvislosti s velkým množstvím služeb, činností a zařízení, a to i v případě, že jsou poskytovány bezúplatně. Tento přístup by měl v pilotním projektu výrazně snížit administrativní zátěž členských států spojenou s nutností vést a aktualizovat databáze poskytovatelů služeb, kteří přijímají evropský průkaz osob se zdravotním postižením.

V případě evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením tato iniciativa nahradí systém zavedený doporučením Rady 98/376/ES[19], které stanovilo dobrovolný evropský vzor parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a usnadnilo uznávání parkovací karty v členských státech. Konkrétní vnitrostátní doplňky nebo odchylky od doporučeného vzoru vedly k rozšíření různých karet[20], což brání jejich přeshraničnímu uznávání, jakož i přístupu osob se zdravotním postižením ke zvláštním parkovacím podmínkám a zařízením vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením, které jsou držiteli „místní“ parkovací karty. Doporučení Rady navíc nebylo aktualizováno tak, aby zohlednilo vývoj v oblasti technologií a digitalizace nebo aby pomohlo členským státům, které se potýkají s problémy s podvody a padělání karet, tyto problémy řešit.

Návrh stanoví společná pravidla a podmínky pro vydávání evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a její společný vzor, který budou používat všechny členské státy a který nahradí všechny stávající vnitrostátní parkovací karty.

Kromě toho za účelem zajištění rovného zacházení s občany EU má Komise v úmyslu předložit samostatný právní akt, kterým se rozšíří oblast působnosti tohoto návrhu na státní příslušníky třetích zemí s oprávněným pobytem nebo bydlištěm na území členského státu, kteří jsou v souladu s právními předpisy Unie oprávněni cestovat do jiných členských států.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Cílem této iniciativy je usnadnit osobám se zdravotním postižením, které cestují do jiného členského státu nebo jej navštěvují, aby mohly využívat dostupných zvláštních podmínek a/nebo přednostního zacházení při přístupu ke službám, činnostem a zařízením, včetně těch, které jsou poskytovány bezúplatně, za stejných podmínek jako rezidenti se zdravotním postižením, a usnadnit tak výkon jejich práv na volný pohyb v rámci EU.

---

18 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en

19 Doporučení Rady ze dne 4. června 1998 o parkovací kartě pro osoby se zdravotním postižením (98/376/ES), Úř. věst. L 167/25, 12.6.1998, upravené doporučením Rady 2008/205/ES v důsledku přistoupení Bulharské republiky, České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Rumunska, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. L 63/43, 7.3.2008).

20 Další informace viz příloha 6.3 „Analýza zavádění parkovací karty EU pro osoby se zdravotním postižením“ posouzení dopadů, SWD(2023) 289.

Pokud jde o služby obvykle poskytované za úplatu na vnitřním trhu, doplňuje tento návrh směrnici 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu[21]. Kromě toho doplňuje evropský akt o přístupnosti (směrnice (EU) 2019/882)[22] a směrnici o přístupnosti webových stránek (směrnice (EU) 2016/2102)[23], jejichž cílem je odstranit překážky vyplývající z rozdílných požadavků na přístupnost v členských státech a předcházet jim.

Návrh doplňuje právní předpisy EU o právech cestujících přijaté v letech 2004 až 2021 a může usnadnit uplatňování ve vztahu ke čtyřem druhům dopravy: letecké, železniční, vodní a autobusové a autokarové dopravě[24]. Tyto právní předpisy zaručují cestujícím se zdravotním postižením a sníženou pohyblivostí právo na nediskriminaci v přístupu k dopravě a na bezplatnou pomoc a v případě potřeby na přizpůsobení dopravních služeb jejich zvláštním potřebám tak, aby mohli tyto čtyři druhy dopravy využívat jako ostatní občané.

Tato iniciativa je rovněž v souladu s nedávnou směrnicí (EU) 2022/362[25], která členským státům umožňuje stanovit snížené poplatky nebo poplatky za užívání zpoplatněných pozemních komunikací / mostů / tunelů, jakož i osvobození od povinnosti platit tyto poplatky nebo poplatky za užívání pro všechna vozidla používaná nebo vlastněná osobami se zdravotním postižením, pokud jde o zpoplatnění pozemních komunikací.

Návrh rovněž pomůže podpořit účinnější a inkluzivnější zapojení osob se zdravotním postižením do společnosti, jak předpokládá Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, a přispěje k provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030, neboť cíl č. 8 podporuje politiky, které podporují udržitelný cestovní ruch a místní kulturu; cíl č. 10 je zaměřen na snížení nerovností a cíl č. 11 je zaměřen na zajištění přístupu k bezpečným, cenově dostupným, přístupným a udržitelným dopravním systémům pro všechny.

Kromě toho návrh představuje další stavební kámen pro širší evropskou infrastrukturu digitálních certifikací, která vychází ze zkušeností s digitálním certifikátem EU COVID a po přijetí navrhovaného revidovaného nařízení bude propojena s evropskou peněženkou digitální identity.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Tento návrh má více vzájemně propojených cílů týkajících se několika oblastí politiky, jako jsou služby, doprava a práva na volný pohyb. K pokrytí různých cílů této iniciativy je tedy nejvhodnější a nejpatřičnější použít různé právní základy.

Ustanovení čl. 53 odst. 1 a článku 62 SFEU (týkající se služeb obvykle poskytovaných za úplatu na vnitřním trhu) jsou relevantní, neboť návrh poskytne držitelům průkazů právo

---

21 Úř. věst. L 376/36, 27.12.2006.

22 Směrnice (EU) 2019/882 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 150/70, 7.6.2019).

23 Směrnice (EU) 2016/2102 o přístupnosti webových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru.

24 Nařízení (EU) č. 1107/2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě (Úř. věst. L 204, 26.7.2006); nařízení (EU) č. 1177/2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004; nařízení (EU) č. 181/2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004, nařízení (EU) 2021/782 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (přepracované znění). []

25 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/362 ze dne 24. února 2022, kterou se mění směrnice 1999/62/ES, 1999/37/ES a (EU) 2019/520, pokud jde o výběr poplatků pro vozidla za užívání určitých pozemních komunikací (Úř. věst. L 69/1, 4.3.2022).

využívat preferenční podmínky / přednostní zacházení při přístupu ke službám na stejném základě jako osobám se zdravotním postižením v navštíveném členském státě.

Pokud jde o zvláštní podmínky a přednostní zacházení pro přístup ke službám v oblasti dopravy, včetně parkovacích zařízení, poskytuje nezbytný právní základ článek 91 SFEU. Kromě toho je tento článek důležitý také proto, že v roce 1998 umožnil přijetí doporučení Rady[26], kterým byl vytvořen stávající dobrovolný systém parkovacích karet EU, který bude nahrazen současnou iniciativou.

Za účelem zahrnutí zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení poskytovaných při přístupu k činnostem a zařízením, které nespadají do kategorií „služeb“, na něž se vztahují ostatní výše uvedené právní základy, zejména k činnostem a zařízením, které nejsou poskytovány za úplatu, stanoví čl. 21 odst. 2 SFEU jako zbytkový právní základ možnost, aby Evropská unie jednala a přijala ustanovení, která usnadní právo občanů EU na volný pohyb a pobyt na území členských států. Kromě toho rodinní příslušníci občana Unie, který vykonává své právo na volný pohyb v souladu s pravidly Unie, jsou bez ohledu na svou státní příslušnost postaveni na roveň občanům Unie.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Návrh je v souladu se zásadou subsidiarity. Různých vzájemně propojených cílů tohoto návrhu nemohou členské státy uspokojivě dosáhnout, budou-li jednat samostatně, ale lze jich z důvodu rozsahu a účinků tohoto opatření lépe dosáhnout na úrovni Unie. Je proto nutné opatření na úrovni EU.

Zjištěné problémy mají přeshraniční rozměr a členské státy je nemohou řešit samostatně. Potřeba opatření na úrovni EU je přímo spojena s přeshraničním cestováním a souvisejícími problémy, kterým čelí osoby se zdravotním postižením v EU, a proto je třeba zajistit koordinovaný přístup členských států za účelem usnadnění jejich přístupu ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení za stejných podmínek jako u držitelů průkazu osob se zdravotním postižením nebo osvědčení o zdravotním postižení vydaného navštívenou zemí.

Nečinnost na úrovni EU by pravděpodobně vedla k tomu, že by členské státy přijaly odlišné systémy, což by mělo za následek přetrvávající potíže s přeshraničním uznáváním průkazů osob se zdravotním postižením a osvědčení o zdravotním postižení, jakož i parkovací karty EU. Pokud by EU nezasáhla, současné rozdíly ve vnitrostátních průkazech osob se zdravotním postižením a osvědčeních o zdravotním postižení by se pravděpodobně rovněž prohloubily, přičemž by nadále existovalo nebo by se ještě prohloubilo rozdílné zacházení s osobami se zdravotním postižením v jednotlivých členských státech, což by mělo nepříznivý dopad na jejich přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení v souvislosti se službami, činnostmi a zařízeními, včetně případů, kdy jsou poskytovány bezúplatně, což může mít negativní dopad na výkon jejich práv na volný pohyb.

Cílem iniciativy není harmonizovat kritéria způsobilosti, podmínky nebo postupy posuzování pro získání statusu osoby se zdravotním postižením v členském státě, jež zůstávají v pravomoci členských států. Tímto návrhem proto nejsou dotčeny pravomoci členských států stanovit podmínky a postupy při posuzování statusu osoby se zdravotním postižením pro účely vydání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a při uznávání práva na parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením a při vydávání

[26] Doporučení Rady ze dne 4. června 1998 o parkovací kartě pro osoby se zdravotním postižením (98/376/ES), Úř. věst. L 167/25, 12.6.1998, upravené doporučením Rady 2008/205/ES v důsledku přistoupení Bulharské republiky, České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Rumunska, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. L 63/43, 7.3.2008).

osvědčení, průkazu osob se zdravotním postižením nebo parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením nebo jakéhokoli jiného formálního dokladu, ať už na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni.

Kromě toho návrh nezasahuje do vnitrostátních pravomocí rozhodovat o tom, zda poskytnout zvláštní výhody nebo preferenční podmínky, například volný přístup, snížené sazby nebo přednostní zacházení pro osoby se zdravotním postižením a případně pro osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají. Návrh ani neukládá soukromým hospodářským subjektům či orgánům veřejné správy povinnost preferenční podmínky udělit. Zajišťuje pouze, aby v případě poskytnutí těchto zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení byly dostupné za stejných podmínek všem osobám se zdravotním postižením, které jsou držiteli evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, a aby informace v tomto ohledu byly dostupné v přístupných formátech s využitím příslušných požadavků na přístupnost služeb stanovených v příloze směrnice (EU) 2019/882.

- **Proporcionalita**

Pokud jde o zásadu proporcionality, podoba a obsah návrhu nepřekračují ani nepřesahují rámec toho, co je nezbytné a přiměřené k dosažení různých vzájemně propojených cílů.

Jsou stanovena obecná společná pravidla a společný standardizovaný formát/vzor pro průkaz i kartu. S přihlédnutím k vnitrostátním rozdílům, okolnostem a praxi je však samotné posouzení statusu osoby se zdravotním postižením, stanovení nezbytných postupů pro vydávání průkazů a karet a určení zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení pro osoby se zdravotním postižením v přístupu ke službám, činnostem a zařízením, včetně případů, kdy jsou poskytovány bezúplatně, ponecháno na členských státech, pokud právo Unie nestanoví jinak.

- **Volba nástroje**

V souladu s určenými právními základy, zejména s čl. 53 odst. 1 a článkem 62 ve spojení s článkem 91 a čl. 21 odst. 2 SFEU, se směrnice považuje za vhodný, přiměřený a účinný nástroj k dosažení různých vzájemně propojených cílů iniciativy.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V červenci 2022 byla zřízena meziútvarová řídicí skupina pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením, která se aktivně podílela na přípravě iniciativy, včetně posouzení jejích dopadů.

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy byl konzultován široký okruh mezinárodních, unijních a vnitrostátních zúčastněných stran, konkrétně i) těch, které mají na věci zájem (např. vnitrostátní orgány veřejné správy, poskytovatelé služeb, nevládní organizace); ii) potenciálních uživatelů evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením (např. osoby se zdravotním postižením, osobní asistenti), a iii) odborníků (např. výzkumných pracovníků, konzultantů a poradců, mezinárodních organizací).

Konzultace se zúčastněnými stranami zahrnovala: a) veřejnou konzultaci, b) strategické a c) cílené rozhovory, d) cílené online průzkumy, e) tři online workshopy, f) šest pracovních skupin s poskytovateli služeb z vybraných členských států a g) šest případových studií.

Zúčastněné strany mohly rovněž zasílat připomínky k výzvě Komise dle písmena h) k předložení faktických podkladů[27].

Většinu konzultačních činností zorganizoval externí dodavatel v rámci studie podporující přípravu posouzení dopadů. Komise rovněž konzultovala orgány členských států a organizace občanské společnosti zastupující osoby se zdravotním postižením, které jsou členy Platformy pro zdravotní postižení. Klíčové pro získání zpětné vazby pro doladění návrhu byly diskuse na zasedáních platformy a její konkrétní podskupiny pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením.

- **Posouzení dopadů**

K návrhu iniciativy Komise, kterou se stanoví rámec, pravidla a podmínky pro vydávání a používání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, je přiložena zpráva o posouzení dopadů[28], jejíž návrh byl dne 21. června 2023 předložen Výboru pro kontrolu regulace (RSB). Dne 19. července 2023 vydal výbor RSB k posouzení dopadů kladné stanovisko s výhradami. Zpráva o posouzení dopadů byla revidována v souladu se zjištěními a doporučeními výboru. Řešeny byly také podrobnější technické připomínky výboru RSB.

Návrh možností a rozhodnutí o vyřazení některých možností jsou zásadním způsobem založeny na zkušenostech získaných v rámci pilotního projektu evropského průkazu osob se zdravotním postižením a na zkušenostech s doporučením Rady 98/376/ES ze dne 4. června 1998 o parkovací kartě pro osoby se zdravotním postižením, spolu se zpětnou vazbou získanou od zúčastněných stran a členských států.

Možnost sloučení evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením do jednoho průkazu byla zvažována a poté zavržena z důvodu nedostatečné praktické a technické proveditelnosti[29]. Průkaz a karta mají odlišná kritéria způsobilosti, postup(y) vydávání, rozsah působnosti a použití. Ne všichni držitelé evropského průkazu osob se zdravotním postižením by byli držiteli evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením. Konzultované zúčastněné strany poukázaly na to, že sloučení průkazu a karty by omezilo možnost osob se zdravotním postižením používat průkaz i kartu současně. V praxi bude evropská parkovací karta obvykle ponechána a vystavena ve vozidle, zatímco průkaz osob se zdravotním postižením si držitel bude muset ponechat u sebe. Zúčastněné strany proto měly za to, že by měly zůstat samostatným průkazem/kartou.

V rámci posouzení byly zváženy možnosti politiky zaměřené na usnadnění vzájemného uznávání statusu osob se zdravotním postižením v EU v souvislosti s přístupem ke službám při návštěvě jiného členského státu (A) a na usnadnění používání a právní jistoty při používání evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením (B), které společně řeší zjištěné problémy.

---

27 Další podrobnosti viz: souhrnná zpráva o konzultaci se zúčastněnými stranami, příloha 2 zprávy o posouzení dopadů, SWD (2023) 289.

28 Dokument SWD(2023) 289.

29 Názory na možnost sloučení evropské parkovací karty s novým evropským průkazem osob se zdravotním postižením se různí. Mezi členskými státy a také organizacemi občanské společnosti zastupujícími osoby se zdravotním postižením panuje silná shoda na tom, že by evropská parkovací karta neměla být sloučena s novým evropským průkazem osob se zdravotním postižením. Naproti tomu jednotliví respondenti v rámci veřejné konzultace souhlasili s tím, že evropská parkovací karta by měla být začleněna do nového evropského průkazu osob se zdravotním postižením, přičemž možná dochází k záměně pojmu „jednoho průkazu“ s „jedním právním nástrojem“.

Několik dalších možností, jako jsou dobrovolná ujednání[30], zahrnující pouze vybrané služby[31], harmonizace definic a kritérií způsobilosti pro posuzování statusu osob se zdravotním postižením[32] nebo harmonizace postupů pro vydávání příslušných průkazů na úrovni EU,[33] bylo rovněž zamítnuto.

Upřednostňovanou možností je kombinace možnosti politiky A2 (vzor povinného evropského průkazu osob se zdravotním postižením ve všech členských státech pro cestování, jež zahrnuje všechna odvětví služeb) s možností B2 (vzor povinné evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením).

Možnost politiky A2 je nejúčinnější pro usnadnění vzájemného uznávání statusu osoby se zdravotním postižením v souvislosti s přístupem ke službám při návštěvě jiného členského státu, protože předpokládá vytvoření evropského průkazu osob se zdravotním postižením, který se bude používat právě pro tento účel a který lze snadno uznávat ve všech členských státech. Průkaz by odstranil nejistotu jak pro poskytovatele služeb, kteří v současnosti musí ověřovat status osoby se zdravotním postižením svých zákazníků, tak pro osoby se zdravotním postižením cestující v jiných členských státech nebo je navštěvující.

Možnost B2 je nejúčinnější pro usnadnění uznávání parkovacích karet EU. Jako závazný legislativní nástroj stanoví povinné minimální požadavky na společný vzor parkovací karty EU a její bezpečnostní formát a prvky. Homogennější a jednotnější formát vnitrostátních parkovacích karet by snížil nejistotu spojenou s jejich uznáváním pro osoby se zdravotním postižením a usnadnil by jim život při cestování autem v EU. Držitelům karet by se tak umožnilo cestovat autem bez obav, že jejich parkovací karta nebude v zahraničí uznána. Vedlo by to také k úspoře nákladů pro dotčené osoby, protože by mohly využívat veřejná parkovací místa vyhrazená pro osoby se zdravotním postižením.

Očekává se, že upřednostňovaná kombinace možností politiky bude mít pozitivní sociální dopady a výrazné pozitivní dopady na zajištění základních práv v rámci EU (zejména práva na volný pohyb, nediskriminaci a integraci osob se zdravotním postižením). Dopad kombinovaných možností politiky na životní prostředí bude pravděpodobně malý a nevýznamný, zatímco bude mít omezené pozitivní dopady v digitální oblasti. Neočekává se, že upřednostňované možnosti politiky budou mít významný dopad na konkurenceschopnost a malé a střední podniky, a očekávané administrativní náklady pro podniky budou marginální[34].

- **Základní práva**

Návrh by měl pozitivní dopad[35] na několik práv uznaných v Listině základních práv Evropské unie.

Snížením nejistoty ohledně uznávání průkazů osob se zdravotním postižením a parkovacích karet v celé EU by se usnadnil účinný výkon práv na volný pohyb osob se zdravotním

---

30 Což by znamenalo další odchylky ve standardním (fyzickém a/nebo digitálním) formátu průkazu v průběhu času a s tím spojené obtíže při jeho uznávání a používání, jakož i vysokou nejistotu pro osoby se zdravotním postižením.

31 Což by znamenalo velkou administrativní zátěž a neřešilo by to základní otázku rovného zacházení s osobami se zdravotním postižením bez ohledu na to, kde je jejich zdravotní postižení posuzováno,

32 Což by přesahovalo pravomoci EU.

33 Tamtéž.

34 Další podrobnosti viz: kapitola 6 „Jaké jsou dopady jednotlivých možností politiky?“ a příloha 5: Kontrola konkurenceschopnosti zprávy o posouzení dopadů, SWD(2023) 289.

35 Vzhledem k nedostatku rozčleněných dat není bohužel v této fázi možné měřit jakýkoli dopad na gender.

postižením při cestování do jiného členského státu, než kde mají bydliště, nebo při jeho návštěvě (článek 45 Listiny).

Přístup za stejných podmínek ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení nabízeným osobám se zdravotním postižením pro služby, činnosti a zařízení, a to i v případě, že jsou poskytovány bezúplatně, jakož i parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením při cestování do jiného členského státu nebo při jeho návštěvě by měly být prospěšné pro osoby se zdravotním postižením a zajišťovat jejich nezávislost, sociální začlenění a účast na životě společnosti (článek 26 Listiny).

Návrh by přispěl k dodržování zásad nediskriminace a rovnosti v přístupu ke službám (článek 21 Listiny). Možnost využívat zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení nebo parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením ve všech členských státech na stejném základě jako rezidenti, jejichž status osoby se zdravotním postižením byl uznán v dané zemi, bez diskriminace na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště, jsou důležitými faktory, které určují jejich volbu tyto služby využívat.

Stanovení rámce pravidel a společných podmínek pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením rovněž pomůže prosazovat, chránit a zajistit plné a rovné využívání všech lidských práv a základních svobod ze strany všech osob se zdravotním postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti. To následně zajistí účinnější a inkluzivnější zapojení osob se zdravotním postižením do společnosti, jak předpokládá Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Tento návrh znamená zpracování osobních údajů, zejména údajů týkajících se statusu držitele průkazu/karty jako osoby se zdravotním postižením. Zpracování osobních údajů jednotlivců, včetně shromažďování a používání osobních údajů a přístupu k nim, ovlivňuje právo na soukromí a právo na ochranu osobních údajů podle článků 7 a 8 Listiny. Zásah do těchto základních práv je nezbytný a skutečně odpovídá cíli obecného zájmu, který uznává právo Unie.

Pokud jde o právo na ochranu osobních údajů, správci údajů budou orgány členských států vydávající průkazy/karty. Členské státy by při provádění této směrnice měly zajistit, aby jejich vnitrostátní právní předpisy poskytovaly vhodné záruky použitelné na zpracování osobních údajů, zejména osobních údajů týkajících se statusu osoby se zdravotním postižením držitele průkazu/karty, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679[36]. Členské státy by rovněž měly zajistit bezpečnost, integritu, pravost a důvěrnost osobních údajů shromážděných a uložených pro účely této směrnice. Další bezpečnostní opatření týkající se osobních údajů mohou být stanovena prostřednictvím prováděcího aktu, jakmile budou stanoveny digitální prvky a digitální formát. Pro účely navrhované směrnice musí být osobní údaje uvedeny pouze na fyzickém průkazu/kartě a na vydaném digitálním průkazu/kartě poté, co bude stanoven jejich formát a specifikace.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh má velmi omezené důsledky pro rozpočet EU. Jediné provozní náklady souvisejí s organizací zasedání výboru a skupiny odborníků, jakož i s kontrolami vnitrostátních

[36] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

prováděcích opatření, tj. operační prostředky ve výši 0,62 milionu EUR v rámci stávající rozpočtové položky a správní náklady v přibližné výši 0,342 milionu EUR ročně. Tento výdaj bude znamenat vnitřní přesun prostředků bez navýšení částky.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

V případě schválení návrhu budou muset členské státy do šesti měsíců od jeho vstupu v platnost oznámit Komisi orgán (nebo orgány) určený (určené) k vydávání, obnovování a odebírání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, jakož i podmínky pro vydávání těchto průkazů/karet nebo jejich prohlášení za neplatné.

Členské státy budou muset Komisi sdělit veškeré informace nezbytné k tomu, aby Komise mohla vypracovat pravidelnou zprávu o uplatňování směrnice pro Evropský parlament, Radu, Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Návrh nevyžaduje pro své provedení ve vnitrostátním právu žádné vysvětlující dokumenty.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 popisuje předmět směrnice.

Článek 2 o oblasti působnosti se týká věcné působnosti a popisuje, na které služby, činnosti a zařízení, včetně těch, které jsou poskytovány bezúplatně, se vztahuje. Znovu připomíná, že členské státy mají i nadále pravomoc posuzovat status osoby se zdravotním postižením a vydávat evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením, určovat postupy pro jejich vydávání v souladu se společnými prvky stanovenými v článcích 6 a 7 a rozhodovat o tom, zda osobám se zdravotním postižením a případně osobám, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, poskytnou zvláštní výhody nebo konkrétní zvláštní podmínky či přednostní zacházení. Upřesňuje také předmět vynětím dávek sociálního zabezpečení.

Článek 3 obsahuje klíčové definice.

V článku 4 je uveden seznam oprávněných osob, zatímco článek 5 stanoví rovný přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení pro držitele evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně osob uznaných jako osobní asistent v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí.

Články 6 a 7 stanoví formát, postupy a administrativní náležitosti evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením. Týkají se zavedení a platnosti tohoto průkazu/karty a stanoví příslušné formáty, které jsou obsaženy v přílohách. Oba články zmocňují Komisi k přijímání aktů v přenesené pravomoci, které stanoví podrobná ustanovení o digitalizaci průkazů/karet.

Článek 8 stanoví možnost přijmout společné technické specifikace, které dále upřesní formát průkazu/karty i formát budoucích digitálních prvků.

Článek 9 obsahuje příslušná ustanovení o dohledu, dodržování předpisů a přístupných informacích týkajících se používání průkazu/karty, a to i v případě rizika padělání nebo podvodu.

Článek 10 vyžaduje, aby členské státy určily příslušné orgány, které budou průkazy/karty vydávat.

Články 11 a 12 stanoví pravidla a postupy pro výkon přenesené pravomoci Komisí a prováděcí akty uvedené v článcích 6, 7 a 8.

Články 13 a 14 se týkají prosazování a sankcí a umožňují organizacím zastupujícím osoby se zdravotním postižením a dalším veřejným subjektům s oprávněnými zájmy rovněž přijímat opatření k zajištění souladu se směrnicí. Sankce by měly být doprovázeny nápravnými opatřeními, protože je důležité odstranit problémy, které se při používání průkazů/karet vyskytly, a přijmout opatření pro budoucí zlepšení.

Článek 15 obsahuje doprovodná opatření pro přístup k informacím a zvyšování povědomí, včetně přístupnosti informací.

Článek 16 se týká podávání zpráv a přezkumu a povinností pro první a následné zprávy o uplatňování směrnice.

Článek 17 stanoví, že doporučení o stávající evropské parkovací kartě pro osoby se zdravotním postižením se stává obsolentním a přestává platit.

Články 18 a 19 upravují provedení ve vnitrostátním právu a vstup v platnost.

V přílohách I a II je popsán evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením a je uveden jejich formát a vzhled.

2023/0311 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se zavádí evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 53 odst. 1, článek 62, článek 91 a čl. 21 odst. 2 SFEU,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[1],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[2],

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská unie je založena na hodnotách lidské důstojnosti, svobody a dodržování lidských práv a zavázala se bojovat proti diskriminaci, včetně diskriminace na základě zdravotního postižení, jak je stanoveno ve Smlouvě o Evropské unii (SEU), Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU) a Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

(2) V článku 26 Listiny se uznává a respektuje právo osob se zdravotním postižením na opatření, jejichž cílem je zajistit jejich nezávislost, sociální a profesní začlenění a jejich účast na životě společnosti.

(3) Každý občan Unie má základní právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených ve Smlouvách a v opatřeních přijatých k jejich provedení.

(4) Podle Soudního dvora Evropské unie je občanství Unie předurčeno být základním statusem státních příslušníků členských států při výkonu svobody pohybu a pobytu na území členských států, který umožňuje osobám, které se nacházejí ve stejné situaci, požívat v rámci věcné působnosti SFEU stejného právního zacházení bez ohledu na jejich státní příslušnost, aniž by byly dotčeny výjimky, které jsou v tomto ohledu výslovně stanoveny.

(5) Unie je smluvní stranou Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením[3] a je vázána jejími ustanoveními, která jsou nedílnou součástí právního řádu Unie v rozsahu

[1] Úř. věst. C , , s. .
[2] Úř. věst. C , , s. .

jejích pravomocí. Všechny členské státy jsou smluvními stranami Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením a jsou jí rovněž vázány v rozsahu svých pravomocí.

(6) Účelem Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením je podporovat, chránit a zajistit plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod všemi osobami se zdravotním postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti, a zajistit tak jejich plné a účinné zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními. Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením rovněž uznává význam potřeby přijmout vhodná opatření k zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

(7) Evropský pilíř sociálních práv, vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Evropskou komisí v Göteborgu dne 17. listopadu 2017[4], stanoví, že každý člověk, mimo jiné bez ohledu na své postižení, má právo na rovné zacházení a příležitosti, pokud jde mimo jiné o přístup ke zboží a službám dostupným veřejnosti (zásada 3). Kromě toho evropský pilíř sociálních práv uznává, že osoby se zdravotním postižením mají právo na služby, které jim umožní účast na životě společnosti (zásada 17).

(8) Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882[5] (dále jen „evropský akt o přístupnosti“) je zlepšit přístup k výrobkům a službám tím, že odstraní překážky vyplývající z rozdílných požadavků na přístupnost v členských státech a vzniku těchto překážek předchází, a tím přispět ke zvýšení dostupnosti přístupných výrobků a služeb na vnitřním trhu, včetně přístupu k webovým stránkám a službám některých veřejných služeb na bázi mobilních zařízení[6], a zlepšit přístupnost příslušných informací. Kromě toho právo Unie zaručuje také právo na nediskriminaci v přístupu k dopravě a další práva, například právo na obdržení bezplatné pomoci pro cestující se zdravotním postižením a s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké[7], železniční[8], vodní[9] nebo autobusové a autokarové dopravě[10]. Právo Unie rovněž umožňuje stanovit snížené poplatky nebo poplatky za užívání zpoplatněných pozemních komunikací / mostů / tunelů, jakož i osvobození od povinnosti platit tyto poplatky nebo poplatky za užívání pro všechna vozidla používaná nebo vlastněná osobami se zdravotním postižením, pokud jde o zpoplatnění pozemních komunikací[11].

---

3 Rozhodnutí Rady 2010/48/ES ze dne 26. listopadu 2009 o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím (Úř. věst. L 23, 27.1.2010, s. 35).

4 Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 150, 7.6.2019, s. 70).

6 Kromě toho je cílem směrnice (EU) 2016/2102 o přístupnosti webových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru zlepšit přístupnost webových stránek subjektů veřejného sektoru a jejich mobilních aplikací.

7 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 ze dne 5. července 2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 1).

8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 1).

9 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1177/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 1).

10 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 181/2011 ze dne 16. února 2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 1).

11 Evropský parlament a Rada, směrnice (EU) 1999/62/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/362, kterou se mění směrnice 1999/62/ES, 1999/37/ES a (EU) 2019/520, pokud jde o výběr poplatků pro vozidla za užívání určitých pozemních komunikací.

(9) Osoby se zdravotním postižením mohou požádat příslušné orgány členského státu, v němž mají bydliště, o uznání statusu osoby se zdravotním postižením, neboť se jedná o záležitost spadající do jejich pravomoci. Každý členský stát a jeho příslušné orgány mají postup posuzování zdravotního postižení, který se v jednotlivých členských státech liší. Pokud příslušné orgány uznají u žadatele status osoby se zdravotním postižením, vydají mu potvrzení o zdravotním postižení, průkaz osoby se zdravotním postižením nebo jiný formální dokument, který uznává status žadatele jako osoby se zdravotním postižením.

(10) Vzhledem k nedostatečnému uznávání statusu osoby se zdravotním postižením mezi členskými státy mohou osoby se zdravotním postižením čelit při využívání svých základních práv na volný pohyb specifickým obtížím.

(11) Osoby se zdravotním postižením, které se stěhují na delší dobu do jiných členských států za účelem zaměstnání, studia nebo za jinými účely, nestanoví-li právní předpisy nebo není-li mezi členskými státy dohodnuto jinak, mohou nechat posoudit a formálně uznat svůj status osoby se zdravotním postižením příslušnými orgány v tomto jiném členském státě, přičemž mohou obdržet osvědčení o zdravotním postižení, průkaz osoby se zdravotním postižením nebo jakýkoli jiný formální doklad o uznání svého statusu osoby se zdravotním postižením v souladu s platnými pravidly tohoto členského státu.

(12) Osoby s uznaným statusem osoby se zdravotním postižením, které cestují do jiného členského státu než je ten, v němž mají bydliště, nebo jej krátkodobě navštěvují, se však mohou setkat se značnými obtížemi, pokud jejich status osoby se zdravotním postižením není v členském státě, do něhož cestují nebo který navštěvují, uznán a pokud nemají osvědčení, průkaz osoby se zdravotním postižením nebo jiný formální doklad, který by uznával jejich status osoby se zdravotním postižením v hostitelském členském státě, aby mohly využívat zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení, které jsou v tomto státě nabízeny.

(13) V tomto případě jsou osoby se zdravotním postižením, které cestují do jiného členského státu nebo jej navštěvují, znevýhodněny při výkonu svých práv na volný pohyb ve srovnání s osobami se zdravotním postižením, které jsou držiteli osvědčení o zdravotním postižení, průkazu osob se zdravotním postižením nebo jiného formálního dokladu uznávajícího jejich status osoby se zdravotním postižením v členském státě, do kterého cestují nebo který navštěvují.

(14) Nejistotu v nich navíc vyvolává skutečnost, že nevědí, zda a případně do jaké míry může být jejich status osoby se zdravotním postižením a formální doklady, které tento status uznávají, uznán při cestě do jiného členského státu nebo při jeho návštěvě. V konečném důsledku to může osoby se zdravotním postižením odradit od výkonu jejich práva na volný pohyb.

(15) Vedle fyzických a jiných překážek v přístupu do veřejných i soukromých prostor jsou hlavním faktorem, který mnohé osoby se zdravotním postižením odrazuje od cestování, vysoké výdaje[12], protože mají zvláštní potřeby a mohou také potřebovat

[12] Zjištění závěrečné zprávy založené na průzkumu zaměřeném na organizace občanské společnosti na úrovni EU; Shaw a Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey“ (Zdravotní postižení, dovolená a cestovní ruch ve Spojeném království: předběžný průzkum), 25(3) Tourism Management (2004) 397–403; Eugénia Lima Devile a Andreia Antunes Moura (2021), „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process“ (Cestování osob s tělesným postižením: omezení a vlivy v rozhodovacím procesu).

doprovod nebo asistenci, včetně osob uznaných jako osobní asistent v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí, což způsobuje, že jejich cestovní náklady jsou vyšší než u osob bez zdravotního postižení[13]. Neuznání statusu osoby se zdravotním postižením v jiných členských státech může omezit jejich přístup ke zvláštním podmínkám, jako je volný vstup nebo snížené tarify, nebo přednostní zacházení, a má dopad na jejich cestovní náklady, život a možnosti volby.

(16) Přednostní zacházení (např. osobní asistence, preferenční přístup atd.) nabízené za úplatu nebo bezúplatně může být pro osoby se zdravotním postižením důležité k tomu, aby měly přístup k různým službám, činnostem nebo zařízením a mohly je lépe využívat. Avšak kvůli tomu, že v členském státě, který navštěvují nebo do kterého cestují, není uznán jejich status osoby se zdravotním postižením a formální doklady uznávající tento status vydané v jiných členských státech, nemusí být osobám se zdravotním postižením umožněno využívat zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení, které soukromé hospodářské subjekty nebo orgány veřejné správy v daném členském státě nabízejí držitelům osvědčení o zdravotním postižení, průkazu osob se zdravotním postižením nebo jiného formálního dokladu uznávajícího jejich status osoby se zdravotním postižením vydaného v tomto členském státě.

(17) Pilotní projekt evropského průkazu osob se zdravotním postižením, který byl zahájen v roce 2016 a realizován v osmi členských státech, prokázal výhody pro osoby se zdravotním postižením, pokud jde o přístup ke službám v oblasti kultury, volného času, sportu a v některých případech i dopravy, a o podporu jejich krátkodobého přeshraničního pohybu v EU[14]. Kromě toho zahrnoval další příklady služeb, činností a zařízení, které nabízejí zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení pro osoby se zdravotním postižením.

(18) Osoby se zdravotním postižením mohou na základě svého statusu osoby se zdravotním postižením požádat příslušné orgány členského státu, v němž mají bydliště, o vydání parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, která uznává nárok na určité parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením. Každý členský stát má zaveden postup podávání žádostí o parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením (nebo osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně osobních asistentů), a kritéria, která musí být splněna, aby na něj měly nárok.

(19) Doporučení Rady 98/376/ES[15] stanovilo evropský vzor parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, což usnadnilo uznávání parkovacích karet ve všech členských státech. Jeho provádění a zahrnutí specifických vnitrostátních doplňků nebo odchylek od doporučeného vzoru však vedly k existenci různých karet. Tato skutečnost brání přeshraničnímu uznávání karet v členských státech a ztěžuje přístup osob se zdravotním postižením k parkovacím podmínkám a zařízením vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením, které jsou držiteli parkovací karty v jiných členských

---

13 McKercher a Darcy (2018), „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities“ (Nové pojetí překážek v cestování osob se zdravotním postižením), Tourism Management Perspectives, 59–66. [Více pro důvodovou zprávu?]

14 Viz také závěrečná zpráva studie hodnotící provádění pilotní akce týkající se evropského průkazu osob se zdravotním postižením a souvisejících výhod, zveřejněná v květnu 2021, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en.

15 Doporučení Rady ze dne 4. června 1998 o parkovací kartě pro osoby se zdravotním postižením (Úř. věst. L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené doporučením Rady ze dne 3. března 2008 v důsledku přistoupení Bulharské republiky, České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Rumunska, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. L 63/43, 7.3.2008).

státech. Doporučení Rady navíc nebylo aktualizováno tak, aby zohlednilo probíhající technologický a digitalizační vývoj. Členské státy mají zároveň problémy s podvody a padělaním karet, protože jejich formát je obvykle poměrně jednoduchý a snadno padělatelný a v praxi se v jednotlivých členských státech liší, což znesnadňuje ověřování.

(20) Aby se osobám se zdravotním postižením usnadnil přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení v souvislosti se službami, činnostmi a zařízeními, včetně těch, které jsou poskytovány bezúplatně, v jiných členských státech, měly by být odstraněny přetrvávající překážky a obtíže při cestování do jiného členského státu nebo při jeho návštěvě z důvodu neuznání jejich statusu osoby se zdravotním postižením a formálních dokladů uznávajících tento status vydaných v jiných členských státech a parkovacího práva.

(21) Proto s cílem usnadnit osobám se zdravotním postižením při krátkodobých cestách do jiného členského státu nebo při jeho návštěvě výkon práva na přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení nabízeným soukromými hospodářskými subjekty nebo orgány veřejné správy bez diskriminace na základě státní příslušnosti na stejném základě jako osobám se zdravotním postižením v tomto členském státě a s cílem usnadnit používání dopravy a využívání parkovacích podmínek a zařízení vyhrazených pro osoby se zdravotním postižením na stejném základě jako v tomto členském státě, je nezbytné stanovit rámec, pravidla a společné podmínky, včetně společného standardizovaného vzoru, pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením jako doklad o uznaném statusu osoby se zdravotním postižením a pro evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením jako doklad o jejich uznaném právu na parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením.

(22) Vzájemné uznávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením by mělo usnadnit a zaručit osobám s uznaným statusem osoby se zdravotním postižením v určitém členském státě přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení, které nabízejí soukromé hospodářské subjekty nebo orgány veřejné správy v rámci různých služeb, činností a zařízení, a to i v případech, kdy nejsou poskytovány za úplatu, jakož i přístup k parkovacím podmínkám a zařízením vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením, a to za stejných podmínek, jaké jsou stanoveny na základě vnitrostátních osvědčení, průkazů osob se zdravotním postižením nebo jiných formálních dokladů uznávajících status osoby se zdravotním postižením a parkovacích karet pro osoby se zdravotním postižením vydaných příslušnými orgány hostitelské země.

(23) Kromě parkovacích podmínek a zařízení se služby, činnosti a zařízení, na něž se vztahuje tato směrnice, týkají širokého okruhu neustále se měnících činností, včetně činností poskytovaných bezúplatně, orgány veřejné správy nebo soukromými hospodářskými subjekty, a to buď povinně (na základě vnitrostátních/místních předpisů nebo právních povinností), ale často také dobrovolně (zejména soukromými hospodářskými subjekty) v různých oblastech politiky, jako je kultura, volný čas, cestovní ruch, sport, veřejná a soukromá doprava, vzdělávání.

(24) Mezi příklady zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení patří volný přístup, snížené tarify, snížené poplatky nebo poplatky za užívání zpoplatněných pozemních komunikací / mostů / tunelů, přednostní přístup, vyhrazená místa v parcích a jiných veřejných prostranstvích, přístupná místa k sezení na kulturních nebo veřejných akcích, osobní asistence, asistenční zvířata, pomoc na pláži při vstupu do vody,

podpora (např. přístup k Braillovu písmu, audioprůvodci, tlumočení do znakového jazyka), poskytnutí pomůcek nebo asistence, zapůjčení invalidního vozíku, zapůjčení plovoucího vozíku, získání turistických informací v přístupných formátech, používání elektricky poháněného skútru na pozemních komunikacích nebo invalidního vozíku na cyklostezkách bez pokuty atd. Parkovací podmínky a zařízení zahrnují rozšířené parkování nebo vyhrazená parkovací místa. Pokud jde o služby osobní dopravy, kromě zvláštních podmínek nebo přednostního zacházení poskytovaných osobám se zdravotním postižením v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí mohou asistenční zvířata, osobní asistenti nebo jiné osoby, které doprovázejí osoby se zdravotním postižením (nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace) nebo jim pomáhají, cestovat bezplatně nebo mohou sedět, pokud je to možné, vedle osoby se zdravotním postižením.

(25) Vydávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením v určitém členském státě se řídí touto směrnicí spolu s platnými postupy a pravomocemi daného členského státu pro posuzování a uznávání statusu osoby se zdravotním postižením a parkovacího práva osob se zdravotním postižením.

(26) Kromě fyzického formátu by členské státy měly stanovit i digitální kartu, pokud byly formát a specifikace stanoveny prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů na návrh Komise. Tento návrh by měl vycházet ze zkušeností z minulé a probíhající práce na evropské úrovni v oblasti digitalizace certifikátů a dokladů, jako je například digitální certifikát EU COVID vytvořený podle nařízení (EU) 2021/953, a umožnit používání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty prostřednictvím evropské peněženky digitální identity[16]. Osoby se zdravotním postižením by měly mít možnost využívat buď digitální, nebo fyzickou verzi, případně obě.

(27) Vydávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením zahrnuje zpracování osobních údajů, zejména údajů o statusu osoby se zdravotním postižením držitele průkazu/karty, které představují „údaje o zdravotním stavu“ ve smyslu čl. 4 bodu 15 nařízení (EU) 2016/679[17], a jsou tedy zvláštní kategorií osobních údajů ve smyslu článku 9 uvedeného nařízení. Jakékoli zpracování osobních údajů v souvislosti s touto směrnicí by mělo být v souladu s platnými právními předpisy o ochraně údajů, zejména s nařízením (EU) 2016/679. Členské státy by při provádění této směrnice ve vnitrostátním právu měly zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy zahrnovaly vhodné záruky použitelné na zpracování osobních údajů, zejména zvláštních kategorií osobních údajů. Členské státy by rovněž měly zajistit bezpečnost, integritu, pravost a důvěrnost údajů shromážděných a uložených pro účely této směrnice.

(28) Za vydání evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením by měl být odpovědný členský stát, v němž má daná osoba obvyklé bydliště ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004[18] a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

---

16 COM(2021) 281 final.

17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

18 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

č. 987/2009[19] a v němž obdržela posouzení svého statusu osoby se zdravotním postižením. Držitelé evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením by měli mít možnost používat tento průkaz/kartu během svého pobytu v kterémkoli jiném členském státě.

(29) Aby bylo zaručeno, že pracovníci se zdravotním postižením mohou účinně a v plném rozsahu uplatňovat svá práva na volný pohyb a rovněž využívat služeb, činností a zařízení nabízených členskými státy, a to i v případech, kdy jsou poskytovány bezúplatně, měly by být evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením k dispozici také pracovníkům, kteří cestují do jiného členského státu nebo jej navštěvují za účelem výkonu práce.

(30) Zamýšlený rámec pro vzájemné uznávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením nezasahuje do pravomocí členského státu posuzovat a uznávat status osoby se zdravotním postižením a poskytovat zvláštní podmínky, například volný přístup, snížené sazby nebo přednostní zacházení pro osoby se zdravotním postižením a/nebo osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně osobních asistentů. Nevztahuje se na dávky sociálního zabezpečení, sociální ochranu nebo sociální pomoc, na které se vztahuje čl. 24 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES[20].

(31) V zájmu zvýšení informovanosti a usnadnění přístupu ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení při cestování do jiného členského státu nebo jeho návštěvě by měly být všechny příslušné informace týkající se podmínek, pravidel, praxe a postupů platných pro získání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a/nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a jejich následného používání zveřejněny jasným, srozumitelným, uživatelsky přívětivým způsobem a ve formátech přístupných pro osoby se zdravotním postižením při současném dodržení příslušných požadavků na přístupnost služeb stanovených v příloze I směrnice (EU) 2019/882. Soukromé hospodářské subjekty nebo orgány veřejné správy, které poskytují zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení osobám se zdravotním postižením, by měly tyto informace zveřejnit jasným, srozumitelným, uživatelsky přívětivým způsobem a ve formátech přístupných pro osoby se zdravotním postižením, přičemž by měly být dodrženy příslušné požadavky na přístupnost služeb stanovené v příloze I směrnice (EU) 2019/882.

(32) Členské státy by měly přijmout veškerá nezbytná opatření, aby při vydávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením zabránily jakémukoli riziku padělání nebo podvodu, a měly by aktivně bojovat proti podvodnému používání a padělání těchto průkazů/karet.

(33) Za účelem zajištění řádného uplatňování této směrnice by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 SFEU, kterými se směrnice doplní o ustanovení týkající se digitálního formátu evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a kterými se změní přílohy I a II s cílem upravit společné prvky

---

[19] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 284, 30.10.2009, s. 1).

[20] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77).

standardizovaného formátu, přizpůsobit formát technickému vývoji, zabránit padělání a podvodům a zajistit interoperabilitu.

(34) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o stanovení společných technických specifikací, které dále upřesní příslušné formáty evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, jejich příslušné bezpečnostní a digitální prvky, jakož i otázky interoperability. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011[21].

(35) Členské státy by měly zajistit, aby existovaly přiměřené a účinné prostředky k zajištění souladu s touto směrnicí, a měly by proto zavést vhodné opravné prostředky, včetně kontroly dodržování a správních a soudních řízení, které zaručí, že osoby se zdravotním postižením, osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně osobních asistentů, jakož i veřejné subjekty nebo soukromá sdružení, organizace nebo jiné právnické osoby, které mají oprávněný zájem, mohou jednat jménem osoby se zdravotním postižením podle vnitrostátního práva.

(36) Členské státy by měly přijmout vhodná opatření a stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce v případě porušení nebo nedodržení povinností stanovených v této směrnici, které se týkají práv spadajících do její oblasti působnosti. Tyto sankce mohou zahrnovat správní a finanční sankce, jako jsou pokuty nebo náhrada újmy, jakož i jiné druhy sankcí.

(37) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznané zejména v Listině. Jejím cílem je zejména zajistit, aby bylo plně dodržováno právo osob se zdravotním postižením využívat opatření navržená tak, aby zajistila jejich nezávislost, sociální a profesní začlenění a jejich účast na životě společnosti, a podpořit uplatňování článku 26 Listiny.~~.~~

(38) Jelikož cíle této směrnice, totiž zlepšení možností osob se zdravotním postižením cestovat do jiných členských států nebo je navštěvovat, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy z důvodu rozsahu a účinků opatření, kterým se vytváří rámec se společnými pravidly a podmínkami, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví:

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

a) pravidla pro vydávání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením jako dokladu o statusu osoby se zdravotním postižením nebo o nároku na parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením s cílem usnadnit krátkodobé pobyty osob se zdravotním postižením v jiném členském státě, než ve kterém mají bydliště, tím, že jim bude umožněn přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení, pokud jde o služby, činnosti nebo zařízení, včetně případů, kdy jsou poskytovány bezúplatně, nebo k parkovacím podmínkám a zařízením nabízeným nebo vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením nebo osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně jejich osobních asistentů;

b) společné vzory pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na parkovací podmínky a zařízení a na všechny situace, kdy soukromé hospodářské subjekty nebo orgány veřejné správy nabízejí osobám se zdravotním postižením zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení, pokud jde o přístup k těmto službám, činnostem a zařízením:

   – službám ve smyslu článku 57 SFEU,

   – službám osobní dopravy,

   – jiným činnostem a zařízením, včetně těch, které nejsou poskytovány za úplatu.

2. Tato směrnice se nevztahuje na:

   a) dávky v oblasti sociálního zabezpečení podle nařízení (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009;

   b) zvláštní příspěvkové nebo nepříspěvkové peněžité dávky nebo věcné dávky v oblasti sociálního zabezpečení, sociální ochrany nebo zaměstnanosti;

   c) sociální pomoc, na kterou se vztahuje čl. 24 odst. 2 směrnice 2004/38/ES.

3. Touto směrnicí není dotčena pravomoc členských států stanovit podmínky pro posuzování a uznávání statusu osoby se zdravotním postižením ani pro přiznání práva na parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením. Není jí dotčena pravomoc členských států vydávat navíc na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni osvědčení, průkaz osob se zdravotním postižením nebo jakýkoli jiný formální doklad pro osoby se zdravotním postižením.

4. Tato směrnice nezasahuje do vnitrostátních pravomocí poskytovat nebo vyžadovat poskytování zvláštních výhod nebo zvláštních preferenčních podmínek, jako je volný přístup, snížené sazby nebo přednostní zacházení pro osoby se zdravotním postižením, a pokud je to stanoveno, pro osoby, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně jejich osobních asistentů.

5. Touto směrnicí nejsou dotčena práva, která mohou osobám se zdravotním postižením nebo osobám, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně jejich osobních asistentů, vyplývat z jiných ustanovení práva Unie nebo vnitrostátních právních předpisů, kterými se právo Unie provádí, včetně těch, které poskytují zvláštní výhody, zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „občanem Unie“ osoba, která je státním příslušníkem některého členského státu;

b) „rodinným příslušníkem občana Unie“ osoba jakékoli státní příslušnosti, která je rodinným příslušníkem občana Unie vykonávajícího právo na volný pohyb v souladu s pravidly Unie;

c) „osobami se zdravotním postižením“ osoby mající dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními;

d) „osobním asistentem“ osoba doprovázející osoby se zdravotním postižením nebo jim pomáhající, která je za takovou uznána v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí;

e) „zvláštními podmínkami nebo přednostním zacházením“ zvláštní podmínky, včetně těch, které se týkají finančních podmínek, nebo rozdílné zacházení související s pomocí a podporou, jako je bezplatný přístup, snížené tarify, přednostní přístup, nabízené osobám se zdravotním postižením a/nebo případně osobám, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně osobních asistentů nebo asistenčních zvířat, kteří jsou za takové uznáni v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí, bez ohledu na to, zda jsou tyto podmínky poskytovány dobrovolně nebo jsou uloženy právními povinnostmi;

f) „parkovacími podmínkami a zařízeními“ jakákoli parkovací místa vyhrazená pro osoby se zdravotním postižením obecně, jakož i související parkovací výhody pro osoby se zdravotním postižením nebo preferenční podmínky pro ně, jako je parkování zdarma, snížené tarify, snížené poplatky nebo poplatky za užívání zpoplatněných pozemních komunikací / mostů / tunelů nebo rozšířená parkovací místa, a to bez ohledu na to, zda jsou tyto podmínky poskytovány dobrovolně nebo jsou uloženy právními povinnostmi.

Článek 4

Oprávněné osoby

Tato směrnice se vztahuje na:

a) občany Unie a rodinné příslušníky občanů Unie, jejichž status osoby se zdravotním postižením je uznán příslušnými orgány členského státu jejich bydliště prostřednictvím osvědčení, průkazu nebo jiného formálního dokladu vydaného v souladu s vnitrostátními pravomocemi, praxí a postupy, a případně také na osobu (osoby), která (které) je doprovází nebo jim pomáhá (pomáhají), včetně osobního asistenta (asistentů);

b) občany Unie a rodinné příslušníky občanů Unie, jejichž práva na parkovací podmínky a zařízení vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením jsou v členském státě jejich bydliště uznána prostřednictvím parkovací karty nebo jiného dokladu vydaného v souladu s vnitrostátními pravomocemi, praxí a

postupy, a případně také na osobu (osoby), která (které) je doprovází nebo jim pomáhá (pomáhají), včetně osobního asistenta (asistentů).

Článek 5

Rovný přístup ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení a k parkovacím podmínkám a zařízením pro osoby se zdravotním postižením

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby držitelé evropského průkazu osob se zdravotním postižením při cestách do jiného členského státu, než ve kterém mají bydliště, nebo při návštěvě jiného členského státu měli přístup ke všem zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení, které jsou nabízeny v souvislosti se službami, činnostmi a zařízeními uvedenými v čl. 2 odst. 1, a to za stejných podmínek, jaké jsou poskytovány osobám se zdravotním postižením, které jsou držiteli osvědčení o zdravotním postižení, průkazu osob se zdravotním postižením nebo jakéhokoli jiného formálního dokladu uznávajícího v tomto členském státě jejich status osoby se zdravotním postižením.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že držitelům evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením bude při cestě do jiného členského státu, než ve kterém mají bydliště, nebo při jeho návštěvě umožněn přístup k parkovacím podmínkám a zařízením vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením za stejných podmínek, jaké jsou v tomto členském státě stanoveny pro držitele parkovacích karet vydaných v tomto členském státě.
3. Pokud není v příslušných ustanoveních této směrnice nebo v jiných právních předpisech Unie stanoveno jinak, přijmou členské státy nezbytná opatření, aby zajistily, že:
   a) pokud zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení uvedené v odstavci 1 tohoto článku zahrnují výhodné podmínky pro osobu (osoby), která (které) je doprovází nebo jim pomáhá (pomáhají), včetně osobního asistenta (osobních asistentů), nebo zvláštní podmínky pro asistenční zvířata, jsou tyto výhodné nebo zvláštní podmínky poskytovány za stejných podmínek osobě (osobám), která (které) je doprovází nebo jim pomáhá (pomáhají), včetně osobního asistenta (osobních asistentů) nebo asistenčních zvířat držitele evropského průkazu osob se zdravotním postižením;
   b) pokud parkovací podmínky a zařízení uvedené v odstavci 2 tohoto článku zahrnují výhodné podmínky pro osobu (osoby), která (které) je doprovází nebo jim pomáhá (pomáhají), včetně osobního asistenta (osobních asistentů), jsou tyto výhodné podmínky poskytovány za stejných podmínek osobě (osobám), která (které) je doprovází nebo jim pomáhá (pomáhají), včetně osobního asistenta (osobních asistentů) držitele evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením.

KAPITOLA II

EVROPSKÝ PRŮKAZ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A EVROPSKÁ PARKOVACÍ KARTA PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Článek 6

Formát, vzájemné uznávání, vydávání a platnost evropského průkazu osob se zdravotním postižením

1. Každý členský stát zavede evropský průkaz osob se zdravotním postižením podle společného standardizovaného formátu uvedeného v příloze I. Členské státy zavedou digitální prvky na fyzických průkazech pomocí elektronických prostředků, které řeší předcházení podvodům, jako součást evropského průkazu osob se zdravotním postižením, jakmile Komise v technických specifikacích uvedených v článku 8 stanoví požadavky týkající se digitálních prvků uvedených v příloze I. Digitální paměťové médium neobsahuje více osobních údajů, než je stanoveno pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením v příloze I.

2. Evropské průkazy osob se zdravotním postižením vydané členskými státy jsou vzájemně uznávány ve všech členských státech.

3. Příslušné orgány členských států vydávají, obnovují nebo odebírají evropský průkaz osob se zdravotním postižením v souladu se svými vnitrostátními pravidly, postupy a praxí. Aniž je dotčeno nařízení (EU) 2016/679, členské státy zajistí bezpečnost, integritu, pravost a důvěrnost údajů shromážděných a uložených pro účely této směrnice. Příslušný orgán, který je odpovědný za vydávání evropského průkazů osob se zdravotním postižením, se považuje za správce ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 a odpovídá za zpracování osobních údajů. Spolupráce s externími poskytovateli služeb nevylučuje odpovědnost členského státu, která mu může vzniknout podle unijního nebo vnitrostátního práva v případě porušení povinností ohledně osobních údajů.

4. Evropský průkaz osob se zdravotním postižením vydává nebo obnovuje členský stát bydliště přímo nebo na žádost osoby se zdravotním postižením. Vydává se a obnovuje ve stejné lhůtě, jaká je stanovena v platných vnitrostátních právních předpisech pro vydávání osvědčení o zdravotním postižení, průkazů osob se zdravotním postižením nebo jakýchkoli jiných formálních dokladů uznávajících status osoby se zdravotním postižením.

5. Evropský průkaz osob se zdravotním postižením se vydává jako fyzický průkaz a po přijetí aktů v přenesené pravomoci uvedených v odstavci 7 se doplní o digitální formát. Osoby se zdravotním postižením mají možnost využívat buď digitální, nebo fyzickou kartu, případně obě.

6. Platnost evropského průkazu osob se zdravotním postižením vydaného členským státem je přinejmenším stejná jako doba platnosti osvědčení o zdravotním postižení, průkazu osob se zdravotním postižením nebo jiného formálního dokladu s nejdelší dobou platnosti, který dotyčné osobě vydal příslušný orgán členského státu na svém území a který uznává její status osoby se zdravotním postižením.

7. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 11 za účelem doplnění této směrnice s cílem stanovit digitální formát evropského průkazu osob se zdravotním postižením a zajistit interoperabilitu a za účelem změny přílohy I s cílem upravit společné prvky standardizovaného formátu, přizpůsobit formát technickému vývoji, zavést digitální prvky k zabránění padělání a podvodům, řešit zneužití nebo nesprávné používání a zajistit interoperabilitu.

Článek 7

Formát, vzájemné uznávání, vydávání a platnost evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením

1. Každý členský stát zavede evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením podle společného standardizovaného formátu uvedeného v příloze II. Členské státy zavedou digitální prvky na fyzických kartách s využitím elektronických prostředků, které řeší předcházení podvodům, jako součást evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, jakmile Komise v technických specifikacích uvedených v článku 8 stanoví požadavky týkající se digitálních prvků uvedených v příloze II. Digitální paměťové médium neobsahuje více osobních údajů, než je stanoveno pro evropský průkaz osob se zdravotním postižením v příloze II.

2. Evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením vydané členskými státy jsou vzájemně uznávány ve všech členských státech.

3. Příslušné orgány členských států vydávají, obnovují nebo odebírají evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením v souladu se svými vnitrostátními pravidly, postupy a praxí. Aniž je dotčeno nařízení (EU) 2016/679, členské státy zajistí bezpečnost, integritu, pravost a důvěrnost osobních údajů shromážděných a uložených pro účely této směrnice. Příslušný orgán, který je odpovědný za vydávání evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, se považuje za správce ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 a odpovídá za zpracování osobních údajů. Spolupráce s externími poskytovateli služeb nevylučuje odpovědnost členského státu, která mu může vzniknout podle unijního nebo vnitrostátního práva v případě porušení povinností ohledně osobních údajů.

4. Evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením vydává nebo obnovuje členský stát bydliště na žádost osoby se zdravotním postižením. Vydává se nebo obnovuje v přiměřené lhůtě ode dne podání žádosti, přičemž tato lhůta není delší než 60 dnů.

5. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením nahradila všechny stávající platné parkovací karty vydané v souladu s doporučením Rady o parkovacích kartách pro osoby se zdravotním postižením[22] na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni, a to nejpozději do dd/mm/rrrr [d*atum použitelnosti této směrnice*].

6. Evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením se vydává nebo obnovuje jako fyzická karta a po přijetí aktů v přenesené pravomoci uvedených v odstavci 7 se doplní o digitální formát. Osoby se zdravotním postižením mají možnost využívat buď digitální, nebo fyzickou kartu, případně obě.

7. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 11 za účelem doplnění této směrnice s cílem stanovit digitální formát evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a zajistit interoperabilitu, a to i prostřednictvím vývoje a zavádění digitálních nástrojů, a změny přílohy II s cílem upravit společné prvky standardizovaného formátu, přizpůsobit formát technickému

[22] Doporučení Rady ze dne 4. června 1998 (98/376/ES), Úř. věst. L 167/25, 12.6.1998, upravené doporučením Rady ze dne 3. března 2008 v důsledku přistoupení Bulharské republiky, České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Rumunska, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. L 63/43, 7.3.2008).

vývoji, předcházet padělání a podvodům, řešit zneužití nebo nesprávné používání a zajistit interoperabilitu, a to i prostřednictvím vývoje a zavádění digitálních nástrojů.

KAPITOLA III
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 8

Společné technické specifikace

1. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví společné technické specifikace pro další upřesnění formátů evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením, jejich příslušných bezpečnostních a moderních digitálních prvků, včetně jejich konkrétního formátu a údajů v nich obsažených, mimo jiné vhodných bezpečnostních opatření pro osobní údaje, jakož i otázek interoperability, například společných aplikací EU pro čtení údajů obsažených v digitálních prvcích na fyzických průkazech a kartách pomocí elektronických prostředků, které řeší předcházení podvodům, jakož i pro vymezení technických specifikací nosiče digitálních průkazů/karet pro záležitosti, jako je ověřování platnosti průkazů/karet a jejich počtu, pro kontrolu jejich pravosti, pro předcházení padělání a podvodům, čtení průkazů/karet mezi členskými státy, pro používání evropské peněženky digitální identity, jakož i pro zajištění přístupu osob se zdravotním postižením ke všem údajům na průkazech/kartách.
2. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 12 odst. 2.

Článek 9

Dohled, dodržování předpisů, dostupnost informací a zvyšování povědomí

1. Členské státy zveřejní podmínky a pravidla, postupy a procedury pro vydávání, obnovování nebo odebírání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením v přístupných formátech, včetně digitálních formátů, a na požádání v pomocných formátech požadovaných osobami se zdravotním postižením.
2. Členské státy přijmou vhodná opatření ke zvýšení povědomí veřejnosti a informování osob se zdravotním postižením, mimo jiné přístupnými způsoby, o existenci a podmínkách získání, používání nebo obnovení evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením.
3. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, aby zabránily riziku padělání nebo podvodu, a aktivně bojují proti podvodnému používání a padělání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením.
4. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že držitelé evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením vrátí své průkazy/karty příslušnému orgánu, jakmile přestanou platit podmínky, za kterých byly tyto doklady vydány.
5. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby v případě, že se na jejich území vyskytnou případy zneužití průkazů/karet vydaných jiným členským

státem, byly informovány příslušné orgány členského státu, který evropský průkaz osob se zdravotním postižením nebo evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením vydal. Členský stát vydání zajistí vhodná následná opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí.

6. Členské státy provádějí kontroly dodržování povinností vyplývajících z evropského průkazu osob se zdravotním postižením nebo evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením a odpovídajících práv osob se zdravotním postižením, které jsou držiteli těchto průkazů/karet, a osob, které je doprovázejí nebo jim pomáhají, včetně jejich osobních asistentů.

7. Informace uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se poskytují bezplatně jasným, srozumitelným, uživatelsky přívětivým a snadno přístupným způsobem, a to i prostřednictvím oficiálních webových stránek soukromých hospodářských subjektů nebo orgánů veřejné správy, jsou-li k dispozici, anebo jinými vhodnými prostředky v souladu s příslušnými požadavky na přístupnost služeb stanovenými v příloze I směrnice (EU) 2019/882.

Článek 10

Příslušné orgány

Do dd/mm/rrrr [*do šesti měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost*] oznámí členské státy Komisi příslušné orgány určené k vydávání, obnovování a odebírání evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením.

KAPITOLA IV
PŘENESENÉ A PROVÁDĚCÍ PRAVOMOCI

Článek 11

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v čl. 6 odst. 7 a čl. 7 odst. 7 je svěřena Komisi na dobu neurčitou od [*datum vstupu této směrnice v platnost*].

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 6 odst. 7 a čl. 7 odst. 7 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomocí v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti žádných již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 6 odst. 7 a čl. 7 odst. 7 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 12

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

KAPITOLA V
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 13

Prosazování

1. Členské státy zajistí, aby byly k dispozici odpovídající a účinné prostředky pro zajištění souladu s touto směrnicí.

2. Prostředky uvedené v odstavci 1 zahrnují:

   a) ustanovení, podle nichž mohou osoby se zdravotním postižením podat žalobu podle vnitrostátního práva u soudu nebo u příslušných správních orgánů v případě porušení jejich práv podle této směrnice a vnitrostátních předpisů, kterými se tato směrnice provádí;

   b) ustanovení, podle nichž mohou veřejné subjekty nebo soukromá sdružení, organizace nebo jiné právní subjekty, které mají oprávněný zájem na zajištění dodržování ustanovení této směrnice, jednat v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy před soudy nebo příslušnými správními orgány jménem osoby se zdravotním postižením nebo na její podporu, s jejím souhlasem, ve všech soudních nebo správních řízeních stanovených pro vymáhání plnění povinností vyplývajících z této směrnice.

Článek 14

Sankce

1. Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice a přijmou všechna nezbytná opatření k zajištění jejich uplatňování.

2. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující a musí být doprovázeny účinnými nápravnými opatřeními.

3. Členské státy oznámí tato ustanovení Komisi nejpozději do dd/mm/rrrr *[datum provedení]* a neprodleně veškeré jejich následné změny.

Článek 15

Přístup k informacím

1. Členské státy zajistí, aby soukromé hospodářské subjekty nebo orgány veřejné správy zveřejňovaly informace o zvláštních podmínkách nebo přednostním zacházení podle článku 5 v přístupných formátech.
2. Členské státy podporují soukromé hospodářské subjekty nebo orgány veřejné správy, aby osobám se zdravotním postižením dobrovolně poskytovaly zvláštní podmínky nebo přednostní zacházení.
3. Informace uvedené v odstavci 1 tohoto článku se poskytují bezplatně jasným, srozumitelným, uživatelsky přívětivým a snadno přístupným způsobem, a to i prostřednictvím oficiálních webových stránek soukromých hospodářských subjektů nebo orgánů veřejné správy, jsou-li k dispozici, anebo jinými vhodnými prostředky v souladu s příslušnými požadavky na přístupnost služeb stanovenými v příloze I směrnice (EU) 2019/882.

Článek 16

Podávání zpráv a přezkum

1. Do dd/mm/rrrr [*tři roky po datu použitelnosti směrnice*] a poté každých pět let podá Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o uplatňování této směrnice.
2. Zpráva se s ohledem na sociální a hospodářský vývoj zabývá mimo jiné používáním evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením s cílem posoudit potřebu přezkumu této směrnice.
3. Členské státy sdělí Komisi na její žádost a včas všechny informace, které Komise potřebuje pro vypracování takové zprávy.
4. Zpráva Komise přihlédne k názorům osob se zdravotním postižením, hospodářských zúčastněných stran a příslušných nevládních organizací, včetně organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením.

Článek 17

Obsolence doporučení Rady 98/376/ES

Doporučení Rady 98/376/ES se stává obsolentním s účinkem od dd/mm/rrrr *[datum použitelnosti této směrnice]* a od tohoto data se přestává používat.

Článek 18

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do dd/mm/rrrr [*do 18 měsíců po vstupu této směrnice v platnost*]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.
2. Použijí tyto předpisy ode dne dd/mm/rrrr [*30 měsíců po vstupu této směrnice v platnost*].

3. Tyto předpisy přijaté členskými státy obsahují odkaz na tuto směrnici nebo je tento odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob provedení odkazu si stanoví členské státy.

Článek 19

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 20

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda/předsedkyně	*předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

Obsah

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU ... 3
1.1. Název návrhu/podnětu ... 3
1.2. Příslušné oblasti politik ... 3
1.3. Povaha návrhu/podnětu ... 3
1.4. Cíle ... 3
1.4.1. Obecné cíle ... 3
1.4.2. Specifické cíle ... 3
1.4.3. Očekávané výsledky a dopady ... 4
1.4.4. Ukazatele výkonnosti ... 4
1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu ... 4
1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu ... 4
1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států. ... 4
1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti ... 5
1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji ... 6
1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků ... 6
1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu ... 7
1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu ... 7
2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ ... 8
2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv ... 8
2.2. Systémy řízení a kontroly ... 8
2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie ... 8
2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění ... 8
2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce) ... 8
2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí ... 8
3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU ... 8

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky 8
3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky 10
3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky 10
3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků 13
3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky 14
3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem 1
3.2.5. Příspěvky třetích stran 1
3.3. Odhadovaný dopad na příjmy 2

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se zavádí evropský průkaz osob se zdravotním postižením a evropská parkovací karta pro osoby se zdravotním postižením

1.2. Příslušné oblasti politik

Práva osob se zdravotním postižením

Přístup ke službám, službám osobní dopravy, činnostem a zařízením pro osoby se zdravotním postižením

Volný pohyb osob se zdravotním postižením

1.3. Povaha návrhu/podnětu

☐ **nová akce**

☐ **nová akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**[59]

☐ **prodloužení stávající akce**

☒ **sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci**

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Obecným cílem návrhu je usnadnit volný pohyb držitelů evropského průkazu osob se zdravotním postižením a/nebo parkovací karty při návštěvě nebo cestě do jiného členského státu vzájemným uznáváním jejich statusu osoby se zdravotním postižením a umožnit osobám se zdravotním postižením přístup ke službám, činnostem a zařízením nebo k parkovacím podmínkám a zařízením v EU za stejných podmínek, jaké jsou poskytovány osobám se zdravotním postižením v daném členském státě.

1.4.2. Specifické cíle

Specifický cíl č. 1: Cílem návrhu je zajistit držitelům evropského průkazu osob se zdravotním postižením v členském státě, který navštěvují nebo do kterého cestují, přístup za stejných podmínek k jakýmkoli zvláštním preferenčním podmínkám nebo přednostnímu zacházení, pokud jde o služby, činnosti a zařízení nabízené osobám se zdravotním postižením.

Specifický cíl č. 2: Cílem návrhu je zajistit držitelům evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením v členském státě, který navštěvují nebo do kterého cestují, přístup za stejných podmínek ke všem parkovacím podmínkám a zařízením nabízeným nebo vyhrazeným pro osoby se zdravotním postižením.

[59] Uvedeno v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na cílové oprávněné osoby / skupiny.

Zvýšený počet osob se zdravotním postižením, které využívají zvláštních podmínek a/nebo přednostního zacházení nabízených osobám se zdravotním postižením, pokud jde o služby, činnosti a zařízení při návštěvě jiných členských států nebo cestování do nich.

Zvýšený počet osob se zdravotním postižením, které při návštěvě jiných členských států nebo cestování do nich využívají veškeré parkovací podmínky a zařízení nabízené nebo vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením.

Zvýšený počet osob se zdravotním postižením, které cestují do jiných členských států nebo je navštěvují.

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Počet členských států, které dosud provedly směrnici ve vnitrostátním právu

Počet evropských průkazů osob se zdravotním postižením vydaných členskými státy

Počet evropských parkovacích karet pro osoby se zdravotním postižením vydaných členskými státy

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

Hlavním požadavkem, který je třeba splnit v krátkodobém horizontu, je dosažení dohody o legislativním návrhu mezi spolunormotvůrci v průběhu roku 2024. Návrh obsahuje [18měsíční lhůtu] pro provedení přijatého právního aktu členskými státy v jejich vnitrostátním právu.

Návrh rovněž předpokládá přijetí aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

Opatření EU jsou potřebná a odůvodněná za účelem usnadnění volného pohybu osob se zdravotním postižením, aby měly přístup ke zvláštním podmínkám a/nebo přednostnímu zacházení v případě služeb, činností a zařízení, jakož i k parkovacím podmínkám a zařízením ve všech členských státech na stejném základě jako rezidenti země, kterou navštěvují, a z toho plynoucího zlepšení fungování jednotného trhu služeb, činností a zařízení na úrovni EU.

Zjištěný problém má přeshraniční rozměr a členské státy jej nemohou řešit samostatně. Od zavedení parkovací karty EU v roce 1998 členské státy zahrnuly do vzorového parkovací karty EU specifické vnitrostátní doplňky nebo odchylky, což vedlo ke kartám, které se v jednotlivých členských státech liší. Kromě toho se členské státy setkaly s problémy s podvody a padělaním karet. Doporučení Rady navíc nebylo aktualizováno tak, aby zohlednilo probíhající technologický a digitalizační vývoj.

Pilotní projekt průkazu osob se zdravotním postižením EU sice fungoval v osmi zúčastněných členských státech, chyběl mu však širší celoevropský rozměr, což způsobilo značnou nejistotu a nerovné zacházení s osobami se zdravotním postižením, které cestují a navštěvují různé členské státy. Vzhledem k tomu, že pilotní projekt průkazu a jeho vzor jsou dobrovolné, je pravděpodobné, že by se časem objevily stejné problémy jako v případě parkovací karty.

Nutnost opatření EU přímo souvisí s přeshraniční povahou cestování a souvisejícími problémy, kterým čelí osoby se zdravotním postižením cestující po EU, a proto je třeba zajistit odpovídající koordinovaný přístup členských států za účelem usnadnění přístupu k preferenčním podmínkám nabízeným službami na stejném základě jako rezidentům v jejich zemi. Pokud by EU nezasáhla, zvýšily by se stávající rozdíly ve vnitrostátních průkazech osob se zdravotním postižením, a tím by přetrvávalo rozdílné zacházení s osobami se zdravotním postižením v jednotlivých členských státech a s tím spojená nejistota (včetně právní nejistoty), což by mělo nepříznivé dopady na výkon jejich práv na volný pohyb.

Opatření EU přináší přidanou hodnotu zavedením vzájemně uznávaného nástroje (evropského průkazu osob se zdravotním postižením), který usnadňuje volný pohyb osob se zdravotním postižením v EU a rovné zacházení s nimi při přístupu ke službám, činnostem a zařízením ve srovnání s rezidenty se zdravotním postižením v členských státech. Hodnotící studie pilotního projektu evropského průkazu osob se zdravotním postižením ukázala, že v osmi členských státech, které se projektu účastnily, umožnila akce EU vzájemné uznávání statusu osoby se zdravotním postižením, kterého by členské státy samy nedosáhly. V tomto ohledu přispěl zásah Evropské komise k provedení Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2010–2020.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Evropský průkaz osob se zdravotním postižením navazuje na dva již existující nástroje: parkovací kartu EU a pilotní projekt evropského průkazu osob se zdravotním postižením. **Parkovací karta EU pro osoby se zdravotním postižením** byla vytvořena na základě doporučení Rady 98/376/ES a pozměněna v roce 2008. Stanoví standardizovaný vzor parkovací karty EU s cílem zajistit její vzájemné uznávání ve všech členských státech, a tím usnadnit volný pohyb osob se zdravotním postižením automobilem. Navzdory pozitivní roli parkovací karty EU se uživatelé při jejím používání setkávají s obtížemi. V letech 2018 až 2022 bylo na platformě SOLVIT podáno přibližně 260 podnětů týkajících se parkovací karty EU. Tyto stížnosti se týkaly především nejasností ohledně práv, která karta přiznává osobám se zdravotním postižením při cestách do jiných členských států (přibližně 30 % případů), vzájemného uznávání vnitrostátních parkovacích karet vydávaných podle vzoru EU (přibližně 25 % případů), jakož i oprávněnosti pokut, které byly uděleny i po předložení parkovací karty EU (přibližně 12 % případů).

Pilotní projekt **evropského průkazu osob se zdravotním postižením**, který byl testován v návaznosti na zprávu o občanství EU z roku 2013, byl realizován v osmi členských státech (Belgie, Estonsko, Finsko, Itálie, Kypr, Malta, Rumunsko a Slovinsko) v letech 2016–2018 a zůstal v platnosti i po jeho skončení. Pilotní projekt poskytuje společný formát průkazu pro dobrovolné vzájemné uznávání statusu osoby se zdravotním postižením mezi zúčastněnými členskými státy, který je stanoven v souladu s vnitrostátními kritérii nebo pravidly způsobilosti, pro přístup k výhodám a službám v oblasti kultury, volného času, sportu a v některých zemích i dopravy. V případě, že nebudou přijata žádná opatření, bude uznávání jejich vnitrostátních průkazů osob se zdravotním postižením a osvědčení pro osoby se zdravotním postižením i nadále dobrovolné a omezené, pokud jde o preferenční podmínky při přístupu ke službám, činnostem a zařízením.

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Návrh je v souladu s evropským pilířem sociálních práv, Strategií práv osob se zdravotním postižením a Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením. Financování je v souladu s víceletým finančním rámcem na období 2021–2027.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Provádění tohoto legislativního návrhu vyžaduje uspořádání zasedání s členskými státy o jeho provedení ve vnitrostátním právu, jakož i zasedání s členskými státy o přijetí aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů. Nezbytné výdaje na organizaci zasedání, tj. cestovní náklady delegátů, jsou hrazeny z Evropského sociálního fondu plus – část EaSI (přímé řízení).

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☐ **časově omezená doba trvání**

– ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR

– ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

X **časově neomezená doba trvání**

– Provádění s obdobím rozběhu od roku 2023 do roku 2027,

– poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu[60]

X **Přímé řízení** Komisí

– X prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,

– ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ **Sdílené řízení** s členskými státy

☐ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

– ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,

– ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),

– ☐ EIB a Evropský investiční fond,

– ☐ subjekty uvedené v článcích 70 a 71 finančního nařízení,

– ☐ veřejnoprávní subjekty,

– ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,

– ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,

– ☐ subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.

– *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

Dopad návrhu na rozpočet je omezený a lze jej plně pokrýt ze zdrojů, které jsou již k dispozici ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027, a to jak pro zaměstnance, tak pro úvěry, neboť byly zjištěny možnosti přerozdělení prostředků.

I po roce 2027 se očekává velmi omezený dopad, který by byl zohledněn při vypracovávání víceletého finančního rámce po roce 2027.

[60] Vysvětlení způsobů plnění rozpočtu spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Do [*tři roky po datu použitelnosti směrnice*] a poté každých pět let předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o jejím uplatňování.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

Upřednostňuje se přímé řízení ve smyslu čl. 62 odst. 1 písm. a) finančního nařízení, neboť opatření bude provádět Evropská komise, zejména GŘ EMPL, které zajistí koordinaci s členskými státy a různými zúčastněnými stranami.

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

Kontroly jsou součástí systému vnitřní kontroly GŘ EMPL. Na tyto nové činnosti se bude vztahovat stejný přístup k identifikaci a zmírnění rizik.

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

Kontroly jsou součástí systému vnitřní kontroly GŘ EMPL. Nové činnosti přinesou nevýznamné dodatečné náklady na kontrolu na úrovni GŘ.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii proti pro boj proti podvodům.

Komise zajistí, aby v případě, že jsou prováděny financované akce, byla na ochranu finančních zájmů Unie uplatňována preventivní opatření proti podvodům, korupci a jakýmkoliv jiným protiprávním činnostem, byly prováděny účinné kontroly a získávány zpět neoprávněně vyplacené částky, a v případě, že budou zjištěny nesrovnalosti, byly uplatněny účinné, přiměřené a odrazující sankce. Komise může provádět kontroly a inspekce na místě podle tohoto rozhodnutí v souladu s nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem. V případě potřeby provede šetření úřad OLAF na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

<u>V pořadí</u> okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo 2b	RP/NRP[61]	zemí ESVO[62]	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů[63]	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
	07 02 04 00 – ESF+ složka EaSI	RP	ANO/	ANO	ANO	NE

[61] RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.
[62] ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.
[63] Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.

– X Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	Číslo	2b

GŘ: EMPL			Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**				**CELKEM**
• Operační prostředky											
Rozpočtová položka[64] 07 02 04 00	Závazky	(1a)			0560	0060					**0620**
	Platby	(2a)			0060	0310	0250				**0620**
Rozpočtová položka	Závazky	(1b)									
	Platby	(2b)									
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy[65]											
Prostředky z GŘ EMPL CELKEM	Závazky	=1a+1b +3			0560	0060					**0620**
	Platby	=2a+2b +3			0060	0310	0250				**0620**

64 Podle oficiální rozpočtové nomenklatury.

65 Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)									
	Platby	(5)									
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)									
Prostředky z OKRUHU 2b víceletého finančního rámce **CELKEM**	Závazky	=4+6			0560	0060					**0620**
	Platby	=5+6			0060	0310	0250				**0620**

Pokud je návrhem/podnětem dotčen více než jeden operační okruh, zopakuje se výše uvedený oddíl:

• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)									
	Platby	(5)									
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy (všechny operační okruhy) CELKEM		(6)									
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 6 víceletého finančního rámce **CELKEM** (Referenční částka)	Závazky	=4+6			0560	0060					**0620**
	Platby	=5+6			0060	0310	0250				**0620**

Okruh víceletého finančního rámce	**7**	Správní výdaje

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v příloze legislativního finančního výkazu (příloha 5 rozhodnutí Komise o interních pravidlech pro plnění oddílu Komise v souhrnném rozpočtu Evropské unie), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok **2023**	Rok **2024**	**2025**	**2026**	**2027**			**CELKEM**
GŘ: EMPL									
• Lidské zdroje		0342	0342	0342	0342	0342			**1710**
• Ostatní správní výdaje									
GŘ EMPL **CELKEM**	Prostředky	0342	0342	0342	0342	0342			**1710**

Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce **CELKEM**	(Závazky celkem = platby celkem)	0342	0342	0342	0342	0342			**1710**

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**				**CELKEM**
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce **CELKEM**	Závazky	0342	0342	0902	0402	0342				**2330**
	Platby	0342	0342	0402	0652	0592				**2330**

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy			Rok **2023**		Rok **2024**		Rok **2025**		Rok **2026**		Rok **2027**								**CELKEM**	
			VÝSTUPY																	
⇩	Druh[66]	Průměrné náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Ne	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÉ CÍLE č. 1 a 2[67]																				
- Výstup	Setkání s členskými státy						4	0060	4	0060									8	0120
- Výstup	Kontrola vnitrostátních transpozičních opatření								1	0250	1	0250							2	0500
Mezisoučet za specifický cíl č. 1																				
CELKEM							4	0060	5	0310	1	0250							10	0,620

66 Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

67 Plánované činnosti podpoří dosažení obou specifických cílů.

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.

– X Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	2023	2024	2025	2026	2027			**CELKEM**
OKRUH 7 víceletého finančního rámce CELKEM								
Lidské zdroje	0342	0342	0342	0342	0342			**1710**
Ostatní správní výdaje								
Mezisoučet OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	0342	0342	0342	0342	0342			**1710**

Mimo OKRUH 7[68] víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Ostatní výdaje správní povahy								
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	nepoužije se	nepoužije se	nepoužije se	nepoužije se	nepoužije se			nepoužije se

CELKEM	0342	0342	0342	0342	0342			**1710**

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přídělu, který lze řídícímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

[68] Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

– X Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

		2023	2024	2025	2026	2027		
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)								
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)		2	2	2	2	2		
20 01 02 03 (při delegacích)								
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)								
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)								
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)								
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)[69]								
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)								
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)								
XX 01 xx **yy zz** [70]	- v ústředí							
	- při delegacích							
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)								
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)								
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)								
CELKEM		**2**	**2**	**2**	**2**	**2**		

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přídělu, který lze řídícímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů, které mají být provedeny:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	2 správní pracovníci budou podporovat jednání v procesu přijímání, organizovat zasedání s členskými státy a podle potřeby vypracovávat prováděcí legislativní akty a legislativní akty v přenesené pravomoci.
Externí zaměstnanci	

69 SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

70 Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

– X může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Potřebné prostředky lze naplánovat v rámci části přímého řízení ESF+ na období 2025–2027.

– ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky, odpovídající částky a navrhované nástroje, které mají být použity.

– ☐ vyžaduje revizi VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

3.2.5. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

– ☐ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

– X počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	2025	2026	2027					Celkem
země EHP	p.m.	p.m.	p.m.					p.m.
Spolufinancované prostředky CELKEM	p.m.	p.m.	p.m.					p.m.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– X Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

  – ☐ na vlastní zdroje

  – ☐ na jiné příjmy

  – uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu[71]						
		Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
Článek ….								

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

[71] Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.